

แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19)

ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

- การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เท่าเทียมกัน การเรียนรู้ นำการศึกษา โรงเรียนอาจหยุดได้ แต่การเรียนรู้หยุดไม่ได้
- การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา ไม่จำกัดเฉพาะในชั้นเรียน
- การเรียนรู้ขึ้นอยู่กับสภาพบริบท ความเหมาะสม และความปลอดภัยของพื้นที่

การแพร่ระบาดของ
โรคติดเชื้อ
ไวรัสโคโรนา
2019
(COVID-19)

การวัดและ
ประเมินผล
ในชั้นเรียน

ระดับการศึกษา

- ปฐมวัย
- ประถมศึกษา
- มัธยมศึกษา

พฤติกรรมของมาตรฐานและตัวชี้วัด

- ความรู้ (Knowledge)
- ทักษะกระบวนการ (Process skill)
- คุณลักษณะ (Attribute)

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อปรับปรุงและพัฒนา
- เพื่อสรุปผลการเรียนรู้

การตัดสินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลผู้เรียน ระดับปฐมวัย

- จัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- ไม่มุ่งเน้นการอ่านและการเขียนเป็นหลัก
- ตรวจสอบพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

- 1 ใช้วิธีการวัดและประเมินรูปแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การพูดคุย การซักถาม การตรวจสอบชิ้นงาน เป็นต้น โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องจัดทำแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบตรวจสอบรายการ และแบบประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน
- 2 มีการประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
- 3 ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการจัดส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินพัฒนาการหรือพฤติกรรมของผู้เรียนย้อนกลับให้ครูผู้สอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ
- 4 สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของเด็ก เพื่อประเมินและตรวจสอบพัฒนาการของเด็ก โดยคำนึงถึงสภาพและความพร้อมของแต่ละพื้นที่
- 5 เน้นการประเมินพัฒนาการของเด็ก เพื่อมุ่งการพัฒนาและเสริมสร้างพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคล

การวัดและประเมินผลผู้เรียน ระดับประถมศึกษา

- มุ่งเน้นตรวจสอบความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางฯ
- การจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ

1 ใช้วิธีการและรูปแบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมและหลากหลายผสมผสานกันไป เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และการทดสอบ เป็นต้น

2 จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนเป็นผู้ส่งข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินย้อนกลับให้ครูผู้สอน

3 ประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน

4 สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบและประเมินความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงสภาพและความพร้อมของแต่ละพื้นที่

5 มีการจัดทำตารางนัดหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มเพื่อประเมินผลการทำกิจกรรมร่วมกัน

6 มีการใช้แบบทดสอบรูปแบบต่าง ๆ ในการวัดและประเมินผู้เรียนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับชั้น

การวัดและประเมินผลผู้เรียน ระดับมัธยมศึกษา

- มุ่งเน้นตรวจสอบความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางฯ
- การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้มีความรู้ความสามารถทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งด้านการอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และการสื่อสารด้วยวิธีการต่าง ๆ
- ผู้เรียนมีพื้นฐานความสามารถด้านการใช้เทคโนโลยี

- 1 ใช้การวัดและประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลายผสมผสานกันไป เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน และการทดสอบ เป็นต้น
- 2 อาจมีทั้งการทดสอบ โดยใช้ข้อสอบและกระดาษคำตอบผ่านระบบการสอบออนไลน์ การทดสอบโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เป็นต้น
- 3 มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำหรับการบริหารจัดการทดสอบและประเมินผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถจัดระบบให้ผู้เรียนสามารถส่งข้อมูลสารสนเทศ ผลการประเมินย้อนกลับได้ด้วยตนเองไปให้ครูผู้สอน โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือช่องทางการสื่อสาร อื่น ๆ
- 4 ประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน
- 5 สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงสภาพและความพร้อมของแต่ละพื้นที่
- 6 จัดทำตารางนัดหมายผู้เรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อทำกิจกรรมการเรียนการสอนควบคู่กับการวัดและประเมินผล ทั้งที่สถานศึกษาและที่บ้านนักเรียน

การวัดและประเมินผล ตามพฤติกรรมของมาตรฐานและตัวชี้วัด

การนำหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานและตัวชี้วัด
ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

ความรู้ความคิด

ทักษะกระบวนการ

คุณลักษณะที่พึง
ประสงค์

คุณภาพผู้เรียน

การวัดและประเมินผล ด้านความรู้ (Knowledge)

1

การวัดและประเมินผลใช้การทดสอบเป็นหลัก ข้อสอบที่ใช้ในการทดสอบมีทั้งข้อสอบแบบเลือกตอบและข้อสอบแบบเขียนตอบ ควรใช้วิธีการทดสอบที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทั้งรูปแบบออนไลน์ และรูปแบบที่ไม่ได้เชื่อมต่อในคอมพิวเตอร์ เครือข่าย (ออฟไลน์) โดยให้ผู้เรียนสามารถสอบที่บ้านได้ ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2

มีการมอบหมายงาน นัดหมายเป็นกลุ่ม สำหรับการใช้ข้อสอบแบบเลือกตอบ ควรจัดทำชุดข้อสอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัด และมีการนัดหมายช่วงเวลาในการทดสอบกับผู้เรียนล่วงหน้า

3

สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียน เพื่อประเมินและตรวจสอบความสามารถด้านทักษะและการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการของแต่ละพื้นที่

4

สามารถวัดพฤติกรรมด้านความรู้ของผู้เรียน ผ่านการทำรายงานที่สะท้อนถึงพฤติกรรมตามตัวชี้วัด แล้วจัดส่งรายงานย้อนกลับมายังครูผู้สอน ผ่านระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ

การวัดและประเมินผล ด้านทักษะกระบวนการ (Process skill)

1

การวัดและประเมินผลใช้การประเมินภาคปฏิบัติเป็นหลัก เน้นการประเมินตามสภาพจริงที่บ้าน ใช้แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบตรวจสอบรายการ แบบบันทึกผลงาน และแบบบรรยายการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2

วิธีการจัดส่งงาน สามารถใช้การถ่ายวิดีโอ การถ่ายภาพผลงาน การบันทึกเสียง โดยประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินทักษะกระบวนการของผู้เรียน

3

การทดสอบด้วยข้อสอบแบบเขียนตอบ ควรกำหนดให้ผู้เรียนเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบ แล้วจัดส่งข้อมูลการทำข้อสอบมาให้ครูผู้สอนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ

4

มีการมอบหมายงานเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ให้ปฏิบัติงานทั้งที่บ้านหรือสถานศึกษา เพื่อจะได้ทำการประเมินทักษะการปฏิบัติงานของผู้เรียน

การวัดและประเมินผล ด้านคุณลักษณะ (Attribute)

1

การวัดและประเมินผล ใช้การสังเกตและตรวจสอบพฤติกรรมเป็นหลัก เครื่องมือวัดและประเมินผู้เรียนมีหลากหลายประเภท เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการ และแบบประเมินตนเอง เป็นต้น

2

ควรประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนผ่านการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำกิจกรรมที่บ้าน การมอบหมายให้ปฏิบัติงาน เป็นต้น

3

สามารถไปตรวจเยี่ยมบ้านของผู้เรียนเพื่อประเมินและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน โดยพิจารณาถึงสภาพ ความปลอดภัย และมาตรการของแต่ละพื้นที่

4

มอบหมายงานให้ผู้เรียนปฏิบัติงาน นัดหมายร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เพื่อสังเกตพฤติกรรมและตรวจสอบคุณลักษณะของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลแต่ละจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมาย
ของการวัด
และประเมิน

การวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนา

- Formative Assessment
- Assessment For Learning
- Assessment As Learning

การวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนรู้

- Summative Assessment
- Assessment Of Learning

การวัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนา

1. ยึดหลักการประเมินและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่แยกส่วน เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา และตรวจสอบพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. ออกแบบและวางแผนเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานและตัวชี้วัด โดยใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การสอบปากเปล่า การสัมภาษณ์หรือการซักถาม การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน การประเมินตนเอง การประเมินตามสภาพจริง เป็นต้น

3. วัดและประเมินผลผู้เรียนในแต่ละช่วงเวลาของการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. มีการประสานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลและสะท้อนผลการเรียนรู้ (Feedback) กลับไปยังครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

5. นำและฝึกการใช้คำถามประเภทต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นคิดให้กับผู้เรียน ให้มีการสามารถแสดงความคิดเห็น อภิปราย และวิพากษ์เชิงสร้างสรรค์ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม

6. ควรจัดทำแนวทางการพัฒนาตนเองของผู้เรียน มีการนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้หรือแหล่งข้อมูลในการพัฒนาตนเองของผู้เรียน เพื่อมอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติงาน มีการประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อกำกับการเรียนรู้ของตนเอง

7. จัดส่งข้อมูลผลการประเมินย้อนกลับไปให้ครูผู้สอนผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ

การวัดและประเมินผล เพื่อสรุปผลการเรียนรู้

- เป็นการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียน
หลังสิ้นสุดปีการศึกษา/ภาคเรียน

1. กำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้และสามารถสะท้อนคุณภาพผู้เรียน
ตลอดปีการศึกษา/ภาคเรียน

2. ใช้วิธีการหรือรูปแบบการทดสอบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับจำนวนและลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน เช่น
การใช้โปรแกรมทดสอบสำเร็จรูป ในการทดสอบแบบออนไลน์ ที่สะดวกและง่ายต่อการเข้าถึงการจัดทำชุด
ข้อสอบตามมาตรฐานและตัวชี้วัด แล้วนัดหมายช่วงเวลาการทดสอบกับผู้เรียนล่วงหน้า

3. อาจนัดหมายผู้เรียนมาสอบเป็นกลุ่มย่อย ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

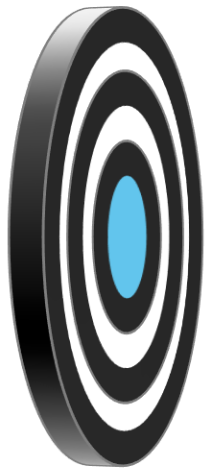
4. จัดส่งข้อสอบให้ผู้เรียนทำที่บ้าน แล้วให้นักเรียนจัดส่งข้อสอบกลับคืนครูผู้สอนผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เป็นต้น

5. อาจนำผลการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในบทเรียนหรือหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ หรือผลงาน ชิ้นงาน
ที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ มาวิเคราะห์ และสรุปผลเพื่อตัดสินโดยภาพรวม โดยยึดหยุ่น
ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้การทดสอบความรู้เพียงวิธีเดียว

6. สามารถเลือกใช้ข้อสอบมาตรฐานที่มีการให้บริการจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ระบบคลังข้อสอบมาตรฐาน (SIBS) ระบบคลังข้อสอบตามแนวทางการทดสอบ
PISA (PISA Online Testing) ทั้งในการวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาและการวัดและประเมินผลเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ได้อีกด้วย

การตัดสินผลการเรียนรู้

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

การตัดสินผล
การเรียนรู้

ใช้ผลการประเมินระหว่างปี/ภาคเรียน
และผลการประเมินปลายปี/ภาคเรียน
ตามสัดส่วนที่สถานศึกษากำหนด

- ได้/ตก
- ผ่าน/ไม่ผ่าน
- ระดับปรับปรุง ระดับพอใช้ ระดับดี
- เกรด 1- เกรด 4

Thank You

สำนักทดสอบทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน